

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 67/15
v Luxemburgu 11. júna 2015

Rozsudok v spojených veciach C-226/13, C-245/13, C-247/13 a C-578/13
Stefan Fahrenbrock a i./Grécky štát

Súdne žaloby, ktoré jednotlivci podali v Nemecku proti gréckemu štátu po nútej výmene ich štátnych dlhopisov, možno doručiť tomuto štátu podľa nariadenia EÚ o doručovaní písomností

Nie je totiž zjavné, že tieto žaloby nepatria pod občianske alebo obchodné veci

Nariadenie Únie¹ má zlepšiť a zrýchliť odosielanie súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach. V rámci toho toto nariadenie stanovuje používanie vzorových tlačív, ako aj odosielanie písomností priamo a čo najrýchlejšie medzi orgánmi na tento účel určenými členskými štátmi. Výslovne sa v ňom však stanovuje, že sa neuplatňuje na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone jeho verejnej moci.

Landgericht Wiesbaden (Krajský súd vo Wiesbadene, Nemecko) a Landgericht Kiel (Krajský súd v Kiele, Nemecko) sa pýtajú, či súdne žaloby na náhradu škody, súdne žaloby na zmluvné plnenie a náhradu ujmy, ktoré podali súkromné osoby, vlastníci štátnych dlhopisov, proti štátu, ktorý tieto dlhopisy vydal, patria pod pojem „občianske alebo obchodné veci“ v zmysle nariadenia, takže toto nariadenie sa bude uplatňovať.

Držitelia gréckych dlhopisov bydliskom v Nemecku podali na uvedené súdy žaloby proti gréckemu štátu. Tvrdia, že im bola spôsobená škoda v dôsledku toho, že Grécko ich v marci 2012 donútilo k výmene ich cenných papierov za nové štátne dlhopisy s podstatne nižšou nominálnou hodnotou. S cieľom čeliť vážnej finančnej kríze Grécko vo februári 2012 prijalo zákon², ktorý predpokladal predloženie reštrukturalizačnej ponuky držiteľom niektorých gréckych štátnych dlhopisov. Tento zákon upravoval aj doplnenie reštrukturalizačnej doložky³ do dotknutých emisných zmlúv, ktorá umožňovala zmenu pôvodných podmienok emisie cenných papierov prostredníctvom rozhodnutí prijatých kvalifikovanou väčšinou vlastníkov nesplateného kapitálu (ktoré mali platiť aj pre menšinových vlastníkov). Ani jeden z dotknutých držiteľov neprijal ponuku na výmenu predloženú gréckym štátom na základe tohto zákona. V rámci postupu doručovania žalôb proti gréckemu štátu (ako žalovanému) vznikla otázka, či predmetné žaloby patria medzi občianske alebo obchodné veci v zmysle nariadenia (doručenie by sa tak mohlo vykonať podľa nariadenia), alebo je ich predmetom konanie alebo nečinnosť štátu pri výkone jeho verejnej moci (v takom prípade by sa nariadenie neuplatnilo).

Vo svojom rozsudku z dnešného dňa Súdny dvor odpovedá, že súdne žaloby, o aké ide vo veci samej, ktoré podali súkromné osoby, vlastníci štátnych dlhopisov, proti štátu, ktorý tieto dlhopisy vydal, patria do pôsobnosti uvedeného nariadenia, pretože sa nezdá, že by zjavne nepatrili pod občianske alebo obchodné veci.

Pokiaľ ide konkrétne o žaloby podané na Landgericht Wiesbaden a Landgericht Kiel, Súdny dvor konštatuje, že nemožno prijať záver, že tieto veci zjavne nepatria do oblasti občianskych alebo obchodných vecí v zmysle nariadenia. Toto nariadenie sa teda na tieto veci uplatňuje.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 (Ú. v. EÚ L 324, s. 79).

² Zákon č. 4050/2012 z 23. februára 2012, nazvaný „Pravidlá týkajúce sa úpravy cenných papierov emitovaných alebo zabezpečených Gréckom so súhlasom držiteľov dlhopisov“ (FEK A' 36/23.2.2012).

³ Známej aj pod označením „CAC“ (collective action clause).

Súdny dvor na úvod uvádza, že vnútroštátny súd, ktorý sa podobne ako oba nemecké súdy pýta na uplatniteľnosť nariadenia, sa musí obmedziť na prvé preskúmanie nevyhnutne čiastkových informácií, ktoré má k dispozícii, aby posúdil, či zamýšľaná žaloba patrí do oblasti občianskych alebo obchodných vecí alebo do oblasti, ktorú toto nariadenie neupravuje. Na účely zistenia, či sa nariadenie uplatňuje, stačí, aby súd, ktorému bola vec predložená, rozhodol, že nie je zjavné, že žaloba podaná na tento súd nepatrí do oblasti občianskych alebo obchodných vecí. Výsledok tohto preskúmania samozrejme nemôže prejudikovať neskoršie rozhodnutia, ktoré musí dotknutý súd prijať, najmä v súvislosti s vlastnou príslušnosťou a meritom dotknutej veci.

Súdny dvor ďalej konštatuje, že vydávanie dlhopisov nepredpokladá nevyhnutne výkon právomocí, ktoré presahujú rámec právnych pravidiel uplatniteľných vo vzťahoch medzi jednotlivcami. Okrem toho zo spisu jasne nevyplýva, že finančné podmienky dotknutých cenných papierov jednostranne stanovil grécky štát a neboli stanovené trhovými podmienkami, ktoré upravujú obchodovanie s týmito finančnými nástrojmi a ich rentabilitu.

Je pravda, že sporný grécky zákon sa týka správy verejných financií, konkrétne reštrukturalizácie verejného dlhu s cieľom vyrovnáť sa s vážnou finančnou krízou, a Grécko vložilo možnosť výmeny cenných papierov do dotknutých zmlúv práve na tieto účely.

Súdny dvor však uvádza, po prvé, že skutočnosť, že táto možnosť sa zaviedla zákonom, sama osebe nie je rozhodujúca pre prijatie záveru, že štát vykonal svoju verejnú moc. Po druhé, nie je zjavné, že by prijatie sporného gréckeho zákona priamo a bezprostredne viedlo k zmenám finančných podmienok dotknutých cenných papierov a spôsobilo tak údajnú škodu jednotlivcom. Tieto zmeny sa totiž mali vykonať na základe rozhodnutia väčšiny držiteľov dlhopisov na základe doložky o výmene vloženej týmto zákonom do emisných zmlúv, čo okrem iného potvrdzuje úmysel gréckeho štátu ponechať správu dlhopisov v regulačnom rámci občianskoprávnej povahy.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499